

Αθωνική

ΙΣΧ
ΜΗΚΑ

ΜΑΪΟΣ 2014 - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 221

www.athoniki-politeia.gr

Πολιτεία

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ὁ ΛΕΠΡΟΣ, ὁ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

Πενήντα χρόνια συμπληρώθηκαν ἀπὸ τὴν κοίμησιν τοῦ Ὁσίου πατρὸς μας Νικηφόρου τοῦ Λεπρού τοῦ Θαυματουργοῦ. Ἦταν 4 Ἰανουαρίου τοῦ 1964, ἡμέρα Σάββατο, ὅταν ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ. Στὰ πενήντα χρόνια πού πέρασαν, ὁ Ἅγιος ἔκανε πληθώρα θαυμάτων. Κάποια ἀπὸ αὐτὰ θά σᾶς παρουσιάσουμε ὅλο τὸν χρόνο μέσα ἀπὸ τὴν στήλη αὐτή.

1964 - 2014

Τὸ γεγονός, πού μᾶς συνέδεσε καρδιακά μέ τόν Ἅγιο Νικηφόρο, συνέβη κάποια ἡμέρα τοῦ Αὐγούστου τοῦ 2009, μία περίοδο πολύ δύσκολη γιά ἐμένα καί τὴν σύζυγό μου, καθώς τὸ δεῦτρο παιδί μας νοσηλευόταν στήν ἐντατικὴ τῶν νεογνῶν παιδῶν καί ἦταν σέ κρίσιμη κατάσταση. Μάλιστα ἡ ἀγωνία καί ἡ στενοχώρια μας ἦταν διπλῆ, καθώς τὴν προηγούμενη χρονὰ εἴχαμε χάσει καί τὸ πρῶτο μας παιδί.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, λοιπόν, καθώς εἴχαμε πρόσφατα πάρει τὸ βιβλίον τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου, ἡ σύζυγός μου ξεκίνησε νά τὸ διαβάξῃ. Κατὰ τὴν διάρκεια ὅμως τῆς ἀνάγνωστος τοῦ βιβλίου ἀπὸ τὴν σύζυγο μου, ἀνέβλυσε ξαφνικά μιά ἄρρητη εὐωδία μέσα ἀπὸ τὸ βιβλίον καί ἀμέσως ἐκείνη ἀναφώνησε σέ ἐμένα ὅτι εὐωδιάζει καί τὴν ἴδια στιγμή μέ ρώτησε ἀν μυρίζω αὐτὸ πού μύριζε κι ἐκείνη.

Ἐγώ, καθώς καθόμουν κοντά τῆς, πλησίασε ἐλάχιστα πρὸς τὸ μέρος τῆς πού κρατοῦσε τὸ βιβλίον καί ἀμέσως αἰσθάνθηκα καί ἐγὼ τὴν εὐωδία, ἐπιβεβαιώνοντας αὐτὸ πού εἶχε ἀναφέρει ἡ σύζυγός μου. Τὸ ἰδιαιτέρου ἦταν ὅτι ἡ εὐωδία αὐτὴ συνοδεύονταν ἐκείνη τὴν στιγμή καί ἀπὸ μιά ψυχικὴ ἀνάταση, μιά παρηγοριά καί μιά ψυχικὴ γλυκύτητα, δημιουργώντας μιά σύνδεση μέ ἕναν Ἅγιο, τὸν ὁποῖο μέχρι τότε δέν γνωρίζαμε. Κι ὅμως! Δίνοντάς μας αὐτὸ τὸ παρηγορητικὸ σημάδι, μπήκε στήν καρδιά μας ἀπὸ τότε μέχρι καί σήμερα κι ἐκεῖ θά παραμείνει. (Μαρτυρία Μάριου Ν. Μήτσιου - Φυσικοθεραπευτή)

Γιά τὸν Γέροντα Νικηφόρο εἶχα διαβάσει στὸν βίον τοῦ Ὁσίου Ἀνθίμου τῆς Χίου, ἀλλά δέν εἶχα δώσει πολλή σημασία. Τίς προάλλες, εὐρισκόμενος εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον "Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας" εἶδα τὸ βιβλίον τοῦ Γέροντος Νικηφόρου. Μέ τράβηξε ἡ ὡραιότητῃ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου, διάβασα γιά θαύματα καί εὐωδία τῶν ἁγίων λειψάνων τοῦ Παππούλη, ἀλλά τελικά τὸ ἄφησα καί δέν τὸ πῆρα, διότι μέ βασάνιζε πονοκέφαλος. Στὸν δρόμο γιά τὴν ἐπιστροφή, γιά νά πάρω τὴν ἀστική συγκοινωνία καί νά πάω στοῦ δωμάτιό μου, εἶπα χωρίς νά τὸ σκεφθῶ:

"Πάτερ Νικηφόρε, ἐάν εἶσαι ἅγιος, πάρε μου τὸν πονοκέφαλο". Καί πράγματι, μέχρι νά φθάσω δέν εἶχα πλέον τὸν ἐνοχλητικὸ πονοκέφαλο.

Πιστεύω πὼς ἦταν σημεῖο τοῦ Παππούλη, στοῦ ὁποῖο δέν ἔδωσα ἀρχικά σημασία. Διαβάζοντας ὅμως τὸ βιβλίον λίγο ἀργότερα καί βλέποντας τὰ σημεῖα τοῦ Παππούλη, θεωρῶ πὼς ἦταν θαῦμα δικό του. (Μαρτυρία Παναγιώτῃ Ἰωάννου-Ἱεροσπουδαστῃ Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης)

ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Ἀπὸ τὴν εὐφροσύνη τῶν

✘ Αὐτὴ ἡ ζωὴ δέν εἶναι γιά νά καλοπεράσουμε. Εἶναι νά δίνουμε ἐξετάσεις, γιά νά περάσουμε στήν ἄλλη ζωὴ. Γι' αὐτὸ ὁ σκοπὸς μας πρέπει νά εἶναι νά ἐτοιμασθοῦμε, ὥστε νά φύγουμε μέ ἀναπαυμένη συνείδησι, ὅταν ὁ Θεὸς μᾶς καλέσει νά πετάξουμε κοντὰ Του.

✘ Δέν ἔχουν συλλάβει τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ζωῆς οἱ ἄνθρωποι. Δέν πιστεύουν στήν ἄλλη ζωὴ. Ὅλο τὸ βάσανο ἀπὸ ἐκεῖ ξεκινάει. Δέν εἶναι εὐχαριστημένοι μέ ὅ,τι ἔχουν, μπαίνει καί ὁ ἐγωῖσμός καί βασανίζονται. Ὁ Θεὸς ὅλο τὸν κόσμον τὸν ἀγαπάει καί στὸν κάθε ἄνθρωπο ἔδωσε αὐτὰ πού τὸν ὠφελοῦν, ὅ,τι θά τὸν βοηθήσῃ, ἀν τὸ ἀξιοποιήσῃ, νά σωθῇ. Ἐνας βάτραχος εἶδε τὸ βουβάλι καί εἶπε: "Θέλω νά γίνω κι ἐγὼ βουβάλι". Φούσκωσε, φούσκωσε ὁ βάτραχος καί τελικά ἔσκασε. Ὁ Θεὸς γιά κάποιο λόγο τὸν εἶχε κάνει βάτραχο. Γι' αὐτὸ ὁ καθένας νά χαίρεται ὅπως ὁ Δημιουργὸς τὸν ἐφτιαξε.

† **Γέρον Παῖσιος**

✘ Ὅταν ὑπάρχει ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης, ὅ,τι κακὸ πλησιάζει τὸ κατακαίει.

✘ Ὅταν κοινωνῆς, ὄχι μόνον παίρνεις δύναμι, ἀλλὰ φωτίζεσαι, βλέπεις ὀριζόντες εὐρεῖς, αἰσθάνεσαι χαρά... Διαφορετικὰ νοιώθει ὁ καθένας, ἀνάλογα μέ τὴν διάθεσι καί τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς του. Ἄλλος αἰσθάνεται χαρά καί ξεκούρασι, ἄλλος εἰρήνη, ἄλλος πνεῦμα ἀφοσιώσεως καί ἄλλος μιά ἀνέκφραστη ἀγάπης πρὸς πάντας.

† **Γέρον Ἀμφιλόχιος**

✘ Ὅταν κάποιοι εἶναι ἐλεύθεροι, ἔχει δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις. Ὅταν γίνῃ ἐγγαμος, ἔχει ἐλάχιστα δικαιώματα καί πάρα πολλές ὑποχρεώσεις. Ὅταν ὅμως ἀποκτήσῃ καί τέκνα, δέν ἔχει καθόλου δικαιώματα, ἀλλὰ μόνου ὑποχρεώσεις.

† **Γέρον Ἐπιφάνιος**

✘ Οἱ ἀλήθειες τοῦ Θεοῦ, ὅπως τίς ἔχει πει ἀπὸ τὴν ἀρχή, αὐτές εἶναι. Δέν ὑπάρχουν ἄλλες ἀλήθειες, νέες, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστῆμη προώδευσε καί οἱ ἄνθρωποι πῆγαν στ' ἄστρα...

✘ Γιά νά φυλάξουμε τὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὀφείλουμε νά ἀπέχουμε ἀπὸ κάθε λογισμό πού δέν ἀρέσει στὸν Θεό. Ἰδοῦ τὸ ἔργο μας. Ἰδοῦ ἡ πνευματικὴ μας καλλιέργεια.

† **Γέρον Πορφύριος**

ολοί προσπαθούν τελευταίως νά πληξουν τήν Ἐκκλησία, νά υποτιμήσουν τήν ἐπίδρασί της, νά τήν τοποθετήσουν στό περιθώριο τῆς πνευματικῆς καί πολιτιστικῆς ζωῆς, ὥστε νά οἰκοδομήσουν ἀνενόχλητοι τά δικά τους πολιτιστικά μοντέλα. Φυσικά, οἱ μῦθοι, τά παραμῦθα, οἱ μεθοδεύσεις κάποιων ἀνιστόρητων "ιστορικῶν" βρίσκουν ἓνα μεγάλο ἐμπόδιο: τήν ἀλήθεια. Γι' αὐτό θεωρήσαμε κατάλληλη τήν χρονική συγκυρία νά παρουσιάσουμε ἀπό αὐτήν ἐδῶ τήν σελίδα μία σπουδαία μορφή τῆς Ἐκκλησίας μας: τόν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο Ε'. Ὁ Γεώργιος Ἀγγελόπουλος, ὅπως ἦταν τό κοσμικό του ὄνομα, γεννήθηκε στήν Δημητσάνα τῆς Πελοποννήσου ἀπό φτωχική οἰκογένεια τό 1746. Ἀπό παιδί κατώρθωσε, λόγω τῆς εὐφυΐας του, νά διακριθῆ στά γράμματα καί νά ὑποστηριχθῆ ἀπό τήν Ἐκκλησία. Μετά ἀπό τήν Δημητσάνα φοίτησε στά φημισμένα σχολεῖα τῆς Σμύρνης, τῆς ὁποίας ἀργότερα θά γινόταν Μητροπολίτης.

Τό πέρασμά του, ἀπό τήν Σμύρνη στήν Κωνσταντινούπολι, θά συνδεθῆ μέ ἓνα ἐκπαιδευτικό φούντωμα, μέ ἴδρυσι σχολείων, τυπογραφείων, συγγραφή διδακτικῶν βιβλίων, ἐνίσχυσι δασκάλων καί μαθητῶν, κάτι πού δέν τολμοῦσαν νά τό ἀμφισβητήσουν οὔτε οἱ ἀν-πικληρικό πνεῦμα ἔχοντες Ἕλληνες διαφωπιστές τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ προπαρασκευή καί τό ξέσπασμα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 βρίσκουν τόν Γρηγόριο στόν πατριαρχικό θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπικεφαλῆς ὄχι μόνον τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί τοῦ Γένους, ἐκκλησιαστικό καί πολιτικό συγχρόνως ἀρχηγό τῶν Ὀρθοδόξων, ὑπεύθυνο νομικά ἀπέναντι τοῦ κατακτητοῦ γιά ὁ,τιδήποτε συνέβαινε μεταξύ τῶν ὑποδούλων.

Οἱ ἀποτυχίες προηγουμένων κινημάτων ἐπιβάλλουν φρόνησι. Ἐχοντας, λοιπόν, τήν εὐθύνη γιά τήν ζωή καί τήν ὑπαρξί τοῦ Γένους, ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἀντιμετώπισε μέ σπάνια σύνεσι καί παραδειγματικό ἠρωισμό τό ξέσπασμα τῆς ἐπαναστάσεως, κατ' ἀρχήν μὲν στήν Μολδοβλαχία, μέ ἠγέτη τόν Ἀλέξανδρο Ὑψηλάντη, κατόπιν δέ στήν ἰδιαιτέρη πατρίδα του, τήν Πελοπόννησο, ὅπου μάλιστα ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, πού εὐλόγησε τοὺς ὀπλارχηγούς καί τό λάβαρο τοῦ ἀγῶνος στήν Ἁγία Λαύρα, ἦταν δικός του προστατευόμενος καί συγγενής.

Ὅπως ἦταν φυσικό, οἱ Τοῦρκοι ἀνησύχησαν μέ τίς ἐπαναστατικές αὐτές κινήσεις. Πολύ περισσότερο μάλιστα, γιατί ἡ παρουσία τοῦ Ὑψηλάντη ἐρμηνευόταν ὡς προστασία καί ὑποκίνησι τοῦ κινήματος ἀπό τήν Ρωσία. Διεδόθη ὅτι πρόκειται γιά γενικό ξεσηκωμό τῶν Ρωμιῶν, στόν ὁποῖο μετείχε ἐπίσημα καί ἡ ἠγεσία, ὁ Πατριάρχης, πράγμα πού ἐπέτρεπε στόν σουλτάνο νά διατάξῃ γενική σφαγή τῶν Χριστιανῶν. Ὁ Πατριάρχης ἀναμέτρησε τίς εὐθύνες του γιά τόν ἄοπλο πληθυσμό, πού ἀφηνόταν ἀνυπεράσπιστος στήν ἐκδικητική μανία τοῦ ὄχλου καί τῶν Γενιτσάρων. Εἶχαν καταγραφῆ, ἄλλωστε, στήν ἐθνική μνήμη οἱ φοβερές σφαγές πού ἀκολούθησαν μετά ἀπό ἀποτυχόντα προηγούμενα κινήματα, τοῦ Διονυσίου τοῦ Φιλοσόφου π.χ. στήν Θεσσαλία καί πιό πρόσφατα στά Ὀρλωφικά στήν Πελοπόννησο.

Ἀπειλεῖται γενική σφαγή. Ὁ Πατριάρχης ἀρνείται νά φύγῃ.

Ἄς ἐπανέλθουμε ὁμως στόν ἐθνομάρτυρα Πατριάρχη. Πληροφόρηθηκε ὅτι ὁ σουλτάνος ἐδῶσε ἐντολή στόν σεῖχιουλ-ισλάμη, τόν Τοῦρκο δηλαδή πρωθυερέα, νά ἐκδώσῃ φετῆ, τό σχετικό δηλαδή ἔγγραφο, μέ τό ὁποῖο θά ἐκηρύσσετο ἱερός πόλεμος ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, τῶν ραγιαδῶν πού τόλμησαν νά σηκώσουν κεφάλι. Ἡ σφαγή κρεμόταν πάνω ἀπό τά κεφάλια τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Θά μπορούσε ὁ Πατριάρχης νά φύγῃ καί νά σωθῆ, ὅπως τοῦ συνιστοῦσαν πολλοί ἀπό τοὺς ἀρχόντες καί οἱ ξένες πρεσβεῖες, πού πάντοτε ἦταν καλά ἐνημερωμένες. Ἡ ἀπάντησί του εἶναι τό ἀντάξιο, τό κατάλληλο προοίμιο, στίς ἐνδοξες σελίδες ἱστορίας, πού σέ λίγο θά ἐγράφοντο μέ τόν μαρτυρικό του θάνατο:

"Μή μέ προτρέπετε εἰς φυγήν· μάχαιρα θά διέλθῃ τὰς ρύμας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί τῶν λοιπῶν πόλεων τῶν χριστιανικῶν ἐπαρχιῶν. Ὑμεῖς ἐπιθυμεῖτε, ἐγὼ μεταμφιεσμένος νά καταφύγω εἰς πλοῖον, ἢ κλεισθεῖς ἐν οἰκίᾳ οἰουδῆποτε εὐεργετικοῦ ἡμῖν πρέ-

σβεως νά ἀκούω, πῶς εἰς τὰς ὁδοὺς οἱ δῆμοι κατακρεουργοῦν τὸν χρεῦσαντα λαόν! Οὐχί. Ἐγὼ διὰ τοῦτο εἶμαι Πατριάρχης, ὅπως σώσω τό ἔθνος μου, οὐχί δέ ὅπως δι' ἐμοῦ ἀπωλεσθῆ διὰ τῶν χειρῶν τῶν Γενιτσάρων. Ὁ θάνατός μου ἴσως ἐπιφέρει μεγαλύτεραν ὠφέλειαν ἀπὸ τήν ζωὴν μου. Οἱ ξένοι Χριστιανοὶ ἠγεμόνες, ἐκπλαγέντες ἐκ τῆς ἀδικίας τοῦ θανάτου μου, δέν θά θεωρήσωσιν ἀδιαφόρως, πῶς ἡ πίστις αὐτῶν ἐξυβρίσθῃ ἐν τῷ προσώπῳ μου. Οἱ δέ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς μάχης, θά μάχωνται μετὰ μεγαλύτερας μανίας, ὅπερ συχνάκις δωρεῖται τήν νίκην· εἰς τοῦτο εἶμαι πεπεισμένος. Βλέπετε μεθ' ὑπομονῆς εἰς ὅ,τι καί ἂν μοι συμβῆ. Σήμερον (Κυριακὴ τῶν Βαΐων) θά φάγωμεν ἰχθύας, ἀλλὰ μετὰ πινας ἡμέρας, καί ἴσως κατὰ ταύτην τήν ἐβδομάδα, ἰχθύες θά μᾶς φάγωσι... Naί, ἄς μὴ γίνω χλεύασμα τῶν ζώντων. Δέν θά ἀνεχθῶ ὥστε εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Ὀδησοῦ, τῆς Κερκύρας καί τῆς Ἀγκῶνος, διερχόμενον ἐν μέσῳ τῶν ἀγίων, νά μέ δακτυλοδεικτοῦσι λέγοντες: ἰδοὺ ἔρχεται ὁ φονεὺς Πατριάρχης. Ἄν δέ τό ἔθνος μας σωθῆ καί θριαμβεύσῃ, τότε πέποιθα, θά μοι ἀποδώσῃ θυμῖμα ἐπαίνου καί τιμῶν, διότι ἐξεπλήρωσα τό χρέος μου".

Δέν ἔφυγε λοιπόν ὁ ἠρωικός Πατριάρχης καί ἀρνήθηκε τήν προσφορά τῶν ξένων νά τόν φυγαδεύσουν. Ἐμεινε ὀρθός νά ἀντιμετωπίσει παλληκαρίσια τήν κατάσταση· νά δώσῃ, ὡς καλὸς ποιμῆν, τήν ζωή του ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου, νά προστα-

τεύσῃ τόν λαό ἀπὸ τήν σφαγή. Ἐπισκέπτεται τόν σεῖχιουλ-ισλάμη καί τοῦ ὑπενθυμίζει μέ παρρησία τά προνόμια, πού παρεχώρησε ὁ πορθητής. Ἐκεῖνος ζητᾷ κάποια ἐπίσημα διαβεβαίωσι περὶ τοῦ ὅτι δέν συμμετέχει ὅλο τό ἔθνος εἰς τό κίνημα. Ὁ Τοῦρκος πρωθυερέας, δίκαιος καί φιλόνητος, παίξει ὁ ἴδιος μέ τήν ζωή του, ψάχνοντας νά βρῆ τρόπο νά βοηθήσῃ τοὺς Χριστιανούς καί νά μὴν ἐκδώσῃ τά ἔγγραφα πού θά κήρυσσαν ἱερό πόλεμο. Συσκέπτεται ὁ Πατριάρχης μέ τοὺς προκρίτους καί ἀρχιερεῖς καί δέν δυσκολεύεται νά ἀποφασίσῃ· ἐκδίδει τόν γνωστό ἀφορισμό τῆς ἐπαναστάσεως, βέβαιος ὅτι αὐτό δέν εἶχε καμμία ἐπίπτωση στόν ἀγῶνα, διότι θά καταλάβαιναν οἱ ἠγέτες τῆς ἐπανάστασεως ὅτι ὁ ἀφορισμός εἶναι εἰκονικός, ὅτι ἔγινε μετά ἀπό πίεσι καί βία, μόνο καί μόνο γιά νά ἀποφευχθῆ ἡ γενική σφαγή.

Ὁ εἰκονικός ἀφορισμός καί ἡ ἄρσι του.

Αὐτός λοιπόν ὁ εἰκονικός ἀφορισμός τῆς ἐπαναστάσεως εἶναι τό μεγάλο ἐπιχείρημα τῶν σημερινῶν στρατευμένων πολεμιῶν τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου. Ὅλοι κατάλαβαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ διπλωματικὸ φαναριωτικὸ ἐλιγμοῦ· ὅτι ὁ Πατριάρχης ἄλλα πίστευε καί ἄλλα ἔγραφε. Ὅλοι κατάλαβαν καί καταλαβαίνουν, ἐκτός ἐκείνων πού οἱ δογματικές, ἀντικλησιαστικές θέσεις τῆς ἰδεολογίας τους, τοὺς ἐμποδίζουν νά σκέπτονται ἐλεύθερα. Κατάλαβε ἀμέσως ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καί δέν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τοῦ ἄφορισμό, ὅπως φαίνεται ἀπὸ ὅσα ἔγραφε στίς 19 Ἰανουαρίου πρὸς τόν Κολοκοτρώνη καί πρὸς τοὺς Σουλιώτες.

"Ὁ μὲν Πατριάρχης βιαζόμενος παρὰ τῆς Πόρτας σὰς στέλλει ἀφοριστικά καί ἐξάρχους, παρακινώντας σας νά ἐνωθῆτε μέ τήν Πόρτα, ἐσεῖς ὁμως νά τὰ θεωρῆτε ταῦτα ὡς ἄκυρα, καθότι γίνονται μέ βίαν καί δυναστεῖαν καί ἄνευ θελήσεως τοῦ Πατριάρχου".

Σέ ἄρθρο του, πού δημοσίευσε ὁ ἀειμνηστος καθηγητῆς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Περικλῆς Βιζουκίδης μέ θέμα *"Ἡ Ἐκκλησία καί ὁ ἱερός ἀγῶν"*, ἀποκαλύπτει ὅτι ὑπέγραψαν μὲν ὁ Πατριάρχης καί οἱ συνοδικοί τό ἀφοριστικὸ ἔγγραφο, *"διότι εὐρίσκοντο πρὸ τοῦ φοβεροῦ διλήμματος ἢ νά ἀποδοκιμάσωσι καί ἀφορίσωσι ἔργον ἅγιον καί ἱερόν εἰς ὃ καὶ αὐτοὶ ἦσαν μεμνημένοι καί συνεργάται, ἢ νά ἀπολέσωσι ὄχι ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τό ταλαίπωρον ἔθνος ἐναντίον τοῦ ὁποίου θά ἐστρέφετο, ὡς ἠπέλει, ἡ σουλτανικὴ ὀργή"*. Στήν συνέχεια δέ, κατὰ τόν καθηγητῆ Βιζουκίδη, τήν ἴδια νύκτα μετὰ τήν ὑπογραφή τοῦ ἀφορισμοῦ, ὁ Πατριάρχης, μαζί μέ τοὺς δώδεκα συνοδικούς ἀρχιερεῖς, κατέβηκαν στόν πατριαρχικό ναό καί σέ εἰδική μυστικὴ τελετῆ, ἐν μέσῳ δακρύων, ἔλυσαν καί ἀκύρωσαν τόν ἀφορισμό *"ἐπειλογοῦντες νοερώς τά ὄπλα τῶν ὑπὲρ πίστεως καί Πατρίδος ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν"*.

Καλύτερα όμως από κάθε άλλον, τόν εικονικό και παραπλανητικό χαρακτήρα του άφοριστικού έγγραφου αντελήφθη η Υψηλή Πύλη, η οποία εξώρισε και τελικώς εφόνευσε τόν άτυχη προθιερέα των Τούρκων, διότι έπίστευσε τούς άπίστους ραγιάδες, ώδήγησε, μετά από πολλά μαρτύρια πολλούς άρχιερείς στόν θάνατον, κορυφαίον δέ και πρώτον μεταξύ αυτών τόν Πατριάρχη Γρηγόριο, άμέσως μετά τήν λειτουργία του Πάσχα, στις 10 Άπριλίου του 1821. Άπηγχονίσθη στήν μεσαία πύλη τής εισόδου του Πατριαρχείου. Έπάνω στό στήθος του κρεμάστηκε τό καταδικαστικό έγγραφο, ό γιαφτάς, πού και μόνο του άρκει νά συντρίψη τίς γραφίδες των στρατευμένων διαστροφών τής ιστορίας μας. Μεταξύ άλλων έγραφε:

“Ο άπιστος πατριάρχης των Έλλήνων άδύνατον νά θεωρηθή άλλότριος των στάσεων του έθνους του... Άλλ' έξ αίτίας τής διαφθοράς τής καρδιάς του όχι μόνον δέν ειδοποίησεν, ούδ' έπαιδευσε τούς άπατηθέντας, αλλά καθ' όλα τά φαινόμενα ήτο και ό ίδιος αυτός μυστικός συμμετοχος τής έπαναστάσεως. Είμεθα πληροφορημένοι ότι εγεννήθη ό ίδιος έν Πελοποννήσω και είναι συνένοχος όλων των άταξιων, όσας οι άποπλανηθέντες ραγιάδες έπραξαν κατά τήν έπαρχίαν των Καλαβρυτών. Ούτος λοιπόν είναι αίτιος του παντελους άφανισμού, τόν όποιον μέλλουν, διά τής θείας βοήθειας, νά πάθωσιν οι άποπλανηθέντες ραγιάδες. Έπειδή δέ έβεβαιώθημεν πανταχόθεν περί τής προδοσίας του, όχι μόνον εις βλάβην τής Υψηλής Πύλης, αλλά και εις όλεθρον του ίδιου έθνους του, ανάγκη ήτο νά λείψη ό άνθρωπος ούτος από του προσώπου τής γής και διά τουτο εκρεμάσθη προς σωφρονισμόν των άλλων”.

Η σύγχυσι και τό μίσος του σουλτάνου τόν ώδήγησαν στήν πράξι του άπαγχονισμού του Πατριάρχου, πού έφερε ευνοικά γιά τόν άγώνα άποτελέσματα, όπως άλλωστε είχε προβλέψει προφητικά ό ήρωικός έθνομάρτυς. Η έπίσημη Εύρώπη, πού έκυριαρχείτο από τόν μισελληνισμό του Μέττερνιχ και τής Ήρας Συμμαχίας, άρχίζει γιά πρώτη φορά νά βλέπει μέ συμπάθεια τό έλληνικό ζήτημα: ό φιλελληνισμός φουντώνει. Οι Έλληνες, αντί νά καμφθούν και νά σωφρονισθούν, ξεσηκώθηκαν και άγρίεψαν περισσότερο, ζητώντας εκδίκην, γιατί στό πρόσωπο του Πατριάρχου θεώρησαν ότι ατιμάζεται και περιφρονείται τό Γένος. “Όπως γράφει ό Τερτσέτης, *“εις τήν κόψιν του Έλληνικού σπαθίου ήταν γραμμένον τό όνομα του Πατριάρχου και έθέριζε”.*

Ο Άριστοτέλης Βαλαωρίτης, τό 1872, μπροστά στόν νεότευκτο άνδριάντα του Άγίου Γρηγορίου, στό προπύλαια του Πανεπιστημίου, άπήγγειλε τό θαυμάσιο ποίημα:

*Πώς μās θωρείς άκίνητος,
πού τρέχει ό λογισμός σου;*

*Τά φτερωτά σου όνειρα, γιατί στό μέτωπό σου
νά μή φυτρώνουν, γέροντα,
τόσες χρυσές ελπίδες,
όσες μās διδει ή όψις σου
παρηγοριές κι ελπίδες;*

*Τώρα σε βλέπει γίγαντα, πατέρα,
ή θάλασσά σου.*

*Τό λείψανό σου τό φτωχό, τό ποδοπατημένο,
τ' άνάστασε ή άγάπη μας, κι έδώ μαρμαρωμένο
θά στέκη όλόρθο, άκλόνητο*

και αιώνια θε νά ζήση

νά ναι φοβέρα άδιάκοπη σ' άνατολή και δύση”.

Οι τιμές τής Ρωσσίας και τής Έλλάδος προς τό λείψανο του Πατριάρχου.

Μετά τόν άπαγχονισμό, επί τρεις ήμέρες έμεινε τό άγιο σκήνωμα του έθνομάρτυρος στό χέριο του όχλου και των Έβραίων, μέχρις ότου, στις 13 Άπριλίου, τό έρριξαν στήν θάλασσα του Κερατίου κόλπου. Στις 16 Άπριλίου, προσκολλήθηκε στό πλοίο του εκ Κεφαλληνίας Νικ. Σκλάβου και, μέσα στήν γενική του πληρώματος συγκίνηση, μεταφέρθηκε στήν Όδησό. Από τήν στιγμή εκείνη άρχίζει ή θαυμαστή ιστορία τής αποδόσεως πρωτοφανών τιμών στό λείψανο του Πατριάρχου. Αντί των χλευασμών και τής καταφρόνιας πού έδοκίμασε ζών, απολαμβάνει τώρα νεκρός τίς τιμές πού του αξίζουν.

Συνεγείρεται ή Όδησός στό άκουσμα όπi έρχεται τό λείψανο του Πατριάρχου. Η αυτοκρατορική Όρθόδοξη Ρωσσία, σε συμφωνία μέ τό λαϊκό αίσθημα, οργάνωσε τήν ύποδοχή και έτίμησε τό λείψανο, όπως ταίριαζε στόν οικουμενικό Πατριάρχη τής Όρθοδοξίας. Στήν Όδησό έξεφώνησε δύο θαυμασίους προς τόν Πατριάρχη λόγους, επικήδειο και μετά ένα χρόνο έπιμνημόσυνο, ό μεγάλος ρήτωρ και διδάσκαλος του Γένους Κωνσταντίνος Οικονόμος ό εξ Οικονόμων. Ο πρώτος άρχίζει ως εξής: *“Εμελλες άρα, Παναγιώτατε Πατριάρχα Γρηγόριε, άφ' ου μοι έδωκας πολλές πολλών λόγων ύποθέσεις και άφορμάς, έμελλες τέλος νά κινήσης τήν άσθενή μου γλώσσα και εις επιτάφιον λόγον σου”.*

Πενήντα χρόνια άργότερα, τό ελεύθερο πλέον έλληνικό κράτος ενέκρινε, μέ άπόφασι τής Βουλής, κατόπιν αιτήματος του Μητροπολίτου Άθηνών Θεοφίλου, τό 1871, νά μεταφερθούν από τήν Ρωσσία τά άγια λείψανα του Πατριάρχου στήν ελεύθερη πατρίδα, διότι, όπως έγράφετο, *“Η έθνική εύγνωμοσύνη επιβάλλει ήμιν τό ιερόν καθήκον νά εκπληρώσωμεν ήδη τόν άγνόν και φυσικόν τουτον πόθον τής άγίας εκείνης ψυχής”.*

Πολυμελής άντιπροσωπεία, έπιβιβασθεΐσα στό πλοίο “Βυζάντιον” έφθασε στήν Όδησό, όπου επί τη άναχωρήσει του λειψάνου επανεληφθησαν οι λαμπρές τελετές, πού είχαν λάβει χώρα κατά τήν άφιξι του. Στήν Άθήνα ή ύποδοχή ήταν συγκινητική και πάνδημη. Στις 14 Άπριλίου του 1871 οι βασιλείς, ή Ήρα Σύνοδος, ή κυβέρνησι και πλήθη παραληρούντος λαού απέδωσαν τιμές και ύποδέχθηκαν σε ελεύθερο εδαφος τόν πρωτομάρτυρα τής ελευθερίας. Τό λείψανο τοποθετήθηκε στόν μητροπολιτικό ναό των Άθηνών, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Ο Τάκης Κανδηλώρος παρατηρεί στήν εξαίρετη γιά τόν Πατριάρχη μονογραφία του:

“Τόν Πατριάρχη έστεγάσε νεκρόν ή άγάπη συμπάσης τής Όρθοδοξίας: τούς έμπτυσμούς του σεϊπτού προσώπου του εκάθηρε τό αίμα τόσων χιλιάδων Τούρκων, πεσόντων έν τω έλληνικώ άγώνι. Η πανελλήνιος Μούσα τω έψαλλε τόσα θούρια, μία μεγάλη αυτοκρατορία τω άπένευμεν ύπερόχους επικηδείους τιμάς, τό δέ ελεύθερον Έλληνικό Κράτος τόν ύπεδέχθη και ένεθρόνισε έσαεί εις τό άφθιτον Πάνθεον των έλληνικών καρδιών”.

Απο το γερωντικό

ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗ ένα μεγάλο κατόρθωμα

“Ενας άρχάριος Μοναχός ζήτησε από τόν Άββα Ποιμένα νά τόν διδάξη πώς νά ήσυχάζη στό κελλί του.

- Έγώ, παιδί μου, του είπε ό Όσιος, στήν ήσυχία του κελλίου μου ξεετάζω καλά τόν έαυτό μου και βρίσκω πώς είμαι άνθρωπος άμαρτωλός, βυθισμένος μέχρι τόν λαϊμό στόν βούρκο τής άσωτίας και φορτωμένος δυσβάστακτο βάρος. Γι' αυτό δέν παύω νά φωνάζω μέ όλη τήν δύναμι τής ψυχής μου στόν Πανοικτίρμονα Θεόν: *“Κύριε, έλέησέ με”.* Ο Μοναχός, πού έχει τόν Θεό διαρκώς μπροστά στό μάτια του, και στό κελλί του άκόμη κάθεται μέ συστολή και εύλάβεια και δέν πέφτει ποτέ σε σοβαρό παράπτωμα.

- Άν έλθη στό κελλί μου κάποιος αδελφός, πού ή συναναστροφή του δέν μέ ώφελεί, τί πρέπει νά κάνω; ζήτησε νά μάθη ό Μοναχός.

- Έξέτασε καλά τόν έαυτό σου, τόν συμβούλευσε ό Όσιος, νά ιδής τί σκέψεις είχες πριν σ' επισκεφθής ό αδελφός, και είναι άδύνατο νά μήν ανακαλύψης πώς έσύ είσαι ό αίτιος πού δέν οικοδομείται και ό άλλος. Άν κάνης αυτό πάντοτε μέ αληθινή ταπεινοφροσύνη, δέν θά κατηγορήσ τόν πλησίον σου, αλλά τόν έαυτό σου μόνον.

❖❖❖

“Ενας άλλος αδελφός ρώτησε κάποτε τόν Άββα Ποιμένα τί είναι ταπεινοφροσύνη.

- Ταπεινοφροσύνη, παιδί μου, είναι νά νοιώθης πάντοτε τόν έαυτό σου άμαρτωλό και χειρότερο άπ' όλους τούς άλλους ανθρώπους, εξήγησε ό Γέροντας.

- Μά πώς είναι δυνατόν νά βλέπης διαρκώς τόν έαυτό σου χειρότερο άπ' όλους; άπόρησε ό αδελφός.

- Μάθε νά βλέπης τά προτερήματα των άλλων και τά δικά σου σφάλματα και ζητει κάθε ήμέρα γι' αυτά συγχώρησι από τόν Θεό, και θά τό κατορθώσης, απάντησε ό Όσιος. ■

“Οποιος ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ πραγματικά έχει τόν ΜΑΗ μέσα του

Ο Γέρον Ηρωδίων ο Καψαλώτης, κατά κόσμον Ιωάννης Μαντούφ από την Ρουμανία, γεννήθηκε τό έτος 1904. Πήγε στό “Άγιον Όρος και έγινε μοναχός στό Διονυσιατικό Κελλί των Εισοδίων. “Υστερα έζησε σέ διάφορα Κελλιά, κυρίως στήν Καψάλα.

Τά τελευταία χρόνια ζούσε βίο έγκλειστο, τραχύ, άπαρακλήτο, τελείως μόνος του. Είχε μία στέρνα στό Κελλί του και από εκεί έπαιρνε νερό. Ούτε προμήθεια έκανε, ούτε ψώνιζε, ούτε έργοχειρούσε, ούτε κήπους καλλιεργούσε, και ό Θεός, πού τρέφει τά πουλιά, έτρεφε και τόν Γερο-Ήρωδίωνα.

Οταν κάποιος τόν έπισκεπτόταν, άνοιγε τήν πόρτα, έβγαζε λίγο τό κεφάλι και άρχιζε νά μιλά. “Έλεγε πολλά άσυνάρτητα, αλλά και μερικά πού έμεναν καρφωμένα στόν νοϋ του έπισκέπτη. Ήταν κάτι προσωπικά πού τόν άφορούσαν, πού τά ήξερε μόνον αυτός (ό έπισκέπτης) και άκουγε νά τά άποκαλύπτει ό Γερο-Ήρωδίων. Πάντως τρία πράγματα ήταν ξεκάθαρα πέραν πάσης άμφιβολίας σέ όσους πήγαιναν νά έπισκεφθούν τόν Γέροντα.

Πρώτον τό ήlarό, γλυκύ, χαροποιό πρόσωπό του, μέ μία άσκητική λευκότητα και διαφάνεια.

Δεύτερον ή μεγάλη άυταπάρνησί του. Στά όγδόντα του ζούσε πολλές φορές νηστικός, σ' ένα καλύβι μισοερειπωμένο, πού έμπαζε από παντού. Άκόμα έσταζε νερό από τήν σκεπή και δέν είχε θέρμανσι. Κυκλοφορούσε μάλιστα ξυπόλυτος μέσα στό κελλί του και δέν είχε κρεβάτι.

Τόν ρώτησαν κάποτε τί κάνει όταν κρυώνη, και άπάντησε:

- Πάω στό Σινά και ζεσταίνομαι (ίσως έννουσε μέ τόν λογισμό του). Ό μοναχός πού άγωνίζεται πραγματικά μοιάζει σάν νά έχη τόν Μάη μέσα του. Ποτέ δέν κρυώνει.

Και ό Γερο-Παΐσιος έλεγε γιά τόν Γέροντα Ήρωδίωνα:

- Γιά νά κάθεται στό Κελλί του μέ τόση στέρησι, σημαίνει ότι έχει παρηγορία από τόν Θεό.

Τό τρίτο πού τόν διέκρινε ήταν οι διοράσεις και προρρήσεις του. Σέ πολλούς άποκαλύπτει τούς λογισμούς. Κάποια φορά ένας μοναχός, πού είχε κατάπτωσι λόγω νηστείας, πήγε νά ρωτήση τόν Γέροντα αν μπορη νά καταλύση λίγο λαδάκι. Πρίν προλάβη νά τόν ρωτήση, ό Γέροντας του είπε:

- “Άμα δέν μπορης, νά τρώς λίγο λάδι.

Μιά άλλη φορά πήγαν νά τόν δούν δύο προσκυνηταί και άρχισε νά λήη τό πρόβλημα του ενός και τί θα άντιμετωπίση όταν θα βγη έξω. Τόν ρώτησε και ό άλλος:

- Εμένα δέν έχεις νά μου πής τίποτε;

- Έσένα τό πρόβλημά σου είναι στήν σικιά.

Κοιτάζει ό άλλος γύρω του και δέν βλέπει καμμία σικιά.

- Έκεινη ή σικιά έχει θάλασσα, του είπε ό Γέροντας.

Πάλι δέν κατάλαβε ό προσκυνητής και έφυγε μέ άπορία. Μόλις επέστρεψε στό σπίτι του έμαθε ότι οι γονείς του, πού βρίσκονταν γιά διακοπές στήν Σικιά Κορινθίας, είχαν ένα σοβαρό πρόβλημα, και τότε θυμηθηκε τά λόγια του Γέροντα.

Ο Γέρο-Ήρωδίων έδινε πολλές καλές συμβουλές, όπως π.χ.:

“Όταν κάθεται ό μοναχός στό Κελλί του και δέν άσχολείται μέ τούς άλλους, αλλά προσεύχεται, τότε έρχεται ή άγάπη του Θεού μέσα του”.

Οσον άφορα στήν προσευχή, τίποτε δέν μπορούσε νά τόν άποσπάση από αυτήν. Κάποτε τόν έπισκέφθηκαν δύο μοναχοί. Χτυπούσαν τήν πόρτα του, αλλά εκείνος δέν άπαντούσε. Από τό παραθυράκι τόν έβλεπαν στραμμένο προς τόν τοίχο, άκίνητο, νά προσεύχεται ψιθυριστά. Επί μισή ώρα περίμεναν, αλλά εκείνος δέν άποσπάσθηκε από τήν προσευχή του.

Ο Γέρο-Ήρωδίων τις τελευταίες όκτώ ήμέρες τής ζωής του δέν έβαλε τίποτε στό στόμα του. Φαίνεται πώς είχε προαισθανθη τόν θάνατό του και έτοιμαζόταν. Όταν έκοιμήθη, στις 12-12-1990, ό Γερο-Μελέτιος είπε ότι ευώδισσε τό Κελλί του. ■

Αθωνική

www. athoniki-politeia.gr

πολιτεία

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ τής ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Σίμων Μοναχός

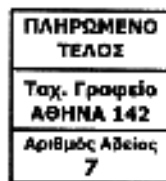
ΕΚΔΟΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Άστέριος Δ. Κόκκαλης-Θεολόγος

Υπεύθυνος τυπογραφείον: Παναγιώτης Νταλακούρας

Κυρίλλου Λουκάρεως 6 114 71 ΑΘΗΝΑ - τηλ. 210-6447.903

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0.00 ~

κωδ. ταχ. 2777

Κύριε Ίησοϋ Χριστέ, έλέησόν με